

Standardy ochrony małoletnich w Straży Miejskiej Miasta Lublin

Standardy ochrony małoletnich obowiązują wszystkich funkcjonariuszy i pracowników Straży Miejskiej Miasta Lublin i zawierają one wytyczne dotyczące postępowania w razie wystąpienia jakiegokolwiek zagrożenia bezpieczeństwa i dobra dzieci (fizycznego, psychicznego, seksualnego).

Standardy ochrony małoletnich mają zastosowanie w przypadkach, gdy Straż Miejska Miasta Lublin jest organizatorem zajęć z dziećmi w siedzibie Straży Miejskiej Miasta Lublin lub realizatorem tych zajęć na terenie innych placówek w ramach realizowanych zajęć profilaktycznych oraz organizatorem imprez, spotkań, wycieczek.

Wszyscy pracownicy Straży Miejskiej Miasta Lublin zostali zapoznani ze Standardami ochrony małoletnich w Straży Miejskiej Miasta Lublin (zwanymi dalej: Standardami ochrony małoletnich) i stosują go podczas pracy z osobami małoletnimi.

Na prośbę Komendanta Straży Miejskiej Miasta Lublin każdy pracownik Straży Miejskiej Miasta Lublin oraz stażysta, wolontariusz, praktykant, wyznaczony do pracy z małoletnimi musi legitymować się zaświadczeniem o niekaralności, zarówno z Rejestru Sprawców Przepływów na Tle Seksualnym oraz z Krajowego Rejestru Karnego rozszerzonego o Kartotekę nieletnich. Weryfikacji dokonuje Komendant Straży Miejskiej Miasta Lublin.

Pracownicy Straży Miejskiej Miasta Lublin w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci, potrafią rozpoznać symptomy krzywdzenia małoletnich oraz podejmować interwencje w przypadku stwierdzenia, że dziecko jest osobą doświadczającą przemocy.

Rozdział 1 Podstawowe terminy

§ 1

Ilekoć w Standardach ochrony małoletnich jest mowa o:

- 1) SMML – należy przez to rozumieć Straż Miejską Miasta Lublin;
- 2) Komendancie – należy przez to rozumieć Komendanta Straży Miejskiej Miasta Lublin;
- 3) dziecku/małoletnim – należy przez to rozumieć każdą osobę do ukończenia 18 roku życia;
- 4) opiekunie dziecka – należy przez to rozumieć osobę uprawnioną do reprezentacji i stanowieniu o dziecku w szczególności jego przedstawiciel ustawowy (rodzic/opiekun prawny);
- 5) zgodzie opiekuna dziecka – należy przez to rozumieć zgodę co najmniej jednego z opiekunów dziecka;
- 6) danych osobowych dziecka – należy przez to rozumieć każdą informację umożliwiającą identyfikację dziecka;

- 7) krzywdzeniu dziecka - należy przez to rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, a także zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbywanie przez opiekunów. Pojęcie to obejmuje przemoc, która zachodzi wtedy, kiedy jedna osoba odnosi się do drugiej w sposób niezgodny z wymaganiami relacji, która je łączy:
- a) przemoc fizyczna – celowe uszkodzenie ciała, bicie, popychanie, szturchanie, intencjonalne działanie mające na celu wyrządzenie krzywdy dziecku,
 - b) przemoc psychiczna – powtarzające się poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie dziecka, manipulowanie nim, brak odpowiedniego wsparcia, stawianie dziecku wymagań i oczekiwań, którym nie jest ono w stanie sprostać,
 - c) wykorzystywanie seksualne - doprowadzenie osoby do obcowania płciowego lub do poddania się innej czynności seksualnej albo do wykonania takiej czynności poprzez nadużycie stosunku zależności lub wykorzystanie krytycznego położenia; doprowadzenie małoletniego do obcowania płciowego lub poddania się innej czynności seksualnej albo do wykonania takiej czynności, nadużywając zaufania lub udzielając mu korzyści majątkowej lub osobistej, albo jej obietnicy,
 - d) molestowanie seksualne - to każde niepożądane zachowanie o charakterze seksualnym odnoszące się do płci, którego celem lub skutkiem jest naruszenie godności osoby, a w szczególności stworzenie wobec niej zastraszającej, wrogiej, poniżającej, upokarzającej lub uwłaczającej atmosfery,
 - e) zaniedbywanie – czyli niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych dziecka przez rodzica lub opiekuna prawnego, niezapewnienie mu odpowiedniego jedzenia, ubrania, schronienia, opieki medycznej, bezpieczeństwa, brak dozoru nad wypełnianiem obowiązku szkolnego,
 - f) przemoc rówieśnicza – czyli zachowanie polegające na umyślnym łamaniu pewnych norm społecznych lub prawnych, polegające na działaniu bądź zaniechaniu. Do przemocy rówieśniczej dochodzi w konkretnej grupie działającej na określonym obszarze/ w określonym miejscu, popełnianej przez małoletniego/małoletnich w stosunku do innego małoletniego/małoletnich;
- 8) pracownik SMML – należy przez to rozumieć osobę zatrudnioną w SMML na podstawie umowy o pracę, umowy o dzieło, umowy zlecenia w tym również stażystów, wolontariuszy, praktykantów;
- 9) osoba odpowiedzialna za Standardy ochrony małoletnich - należy przez to rozumieć wyznaczone przez Komendanta odrębnym zarządzeniem osoby sprawujące nadzór nad realizacją Standardów ochrony małoletnich.

Rozdział 2

Procedury dotyczące kontroli pracowników SMML przed dopuszczeniem do zajęć z małoletnimi w zakresie spełniania przez nich warunków niekaralności za przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności

§ 2

1. Przed nawiązaniem z osobą nowo zatrudnianą stosunku pracy lub przed dopuszczeniem strażnika/pracownika do prowadzenia działań profilaktycznych, Komendant jest zobowiązany do uzyskania informacji, czy dane tej osoby są zamieszczone w Rejestrze z dostępem ograniczonym lub w Rejestrze osób,

w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze zgodnie z wymogami określonymi w ustawie z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich.

2. Do prowadzenia zajęć profilaktycznych z dziećmi, osoba poddawana jest weryfikacji pod kątem niekaralności za przestępstwa przeciwko dzieciom. Do takich spotkań wybiera się strażników/pracowników z odpowiednim podejściem, umiejętnościami, kompetencjami oraz z doświadczeniem profilaktycznym.
3. W przypadku powzięcia informacji o wszczęciu wobec pracownika lub strażnika postępowania karnego o przestępstwo przeciwko wolności seksualnej lub przestępstwo przeciwko małoletniemu Komendant straży niezwłocznie odsuwa taką osobę od wszelkich form kontaktu z małoletnimi.

Rozdział 3

Procedury podejmowania działań w przypadku uzasadnionego podejrzenia krzywdzenia małoletniego lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego

§ 3

1. Uzasadnione podejrzenie krzywdzenia dziecka występuje wtedy, gdy:
 - 1) dziecko ujawniło pracownikowi SMML fakt krzywdzenia;
 - 2) pracownik SMML zaobserwował krzywdzenie;
 - 3) dziecko ma na sobie widoczne ślady krzywdzenia (np. liczne zadrapania, zasinienia, niezagojone zabrudzone rany, uszkodzenia ciała wskazujące na działanie osób trzecich), a zapytane odpowiada niespójnie i/lub chaotycznie lub/i popada w zakłopotanie bądź występują inne okoliczności/symptomy mogące wskazywać na przemoc lub zaniedbanie (nieadekwatne ubranie do pory roku lub pogody, insekty, demonstracja zachowań seksualnych nieadekwatnych do wieku);
 - 4) pracownik SMML zaobserwował niepokojące zachowania osoby dorosłej (opiekuna) lub innej osoby małoletniej w stosunku do dziecka jednoznacznie wskazujące na krzywdzenie dziecka;
 - 5) opiekun dziecka lub osoba trzecia zgłosił fakt krzywdzenia dziecka pracownikowi SMML.
2. Wszyscy pracownicy SMML, którzy w ramach wykonywanych zadań powzięli informację o krzywdzeniu dziecka są zobowiązani do nie ujawniania tych informacji osobom trzecim, za wyjątkiem pracowników uprawnionych instytucji w ramach działań interwencyjnych.

3.

§ 4

1. W przypadku podejrzenia lub uzyskania informacji o krzywdzeniu dziecka podejmuje się następujące działania:
 - 1) osoba odpowiedzialna za Standardy ochrony małoletnich przyjmuje zgłoszenie o krzywdzeniu lub podejrzeniu krzywdzenia małoletniego i sporządza notatkę;

- 2) w przypadku zagrożenia zdrowia lub życia małoletniego zawiadamia Policję oraz opiekunów dziecka;
 - 3) w przypadku, gdy małoletni ma obrażenia przeprowadza go razem z opiekunem do miejsca udzielania pomocy;
 - 4) dba o realizację treści z zakresu bezpieczeństwa i profilaktyki w czasie spotkania z grupą;
 - 5) dba o to, aby opiekunowie dziecka prawni znali obowiązujące w SMML Standardy ochrony małoletnich;
 - 6) zachęca opiekunów dziecka do angażowania się w działania na rzecz ochrony małoletnich;
 - 7) pozostali pracownicy SMML reagują na objawy przemocy oraz niepokojące zachowania, których mogą być świadkami oraz zgłaszają obserwowane niepokojące sygnały opiekunowi/om grupy lub kierownictwu SMML.
2. Procedura postępowania w przypadku podejrzenia, że małoletni jest ofiarą przemocy domowej:
- 1) przyjęcie informacji o podejrzeniu krzywdzenia dziecka i sporządzenie notatki służbowej;
 - 2) pracownik SMML informuje o zdarzeniu bezpośredniego przełożonego (jeśli wymaga tego sytuacja po zbadaniu sprawy);
 - 3) jeżeli stan dziecka wskazuje na bezpośrednie zagrożenie jego zdrowia i życia należy wezwać Pogotowie Ratunkowe po wcześniejszym powiadomieniu rodziców lub opiekunów prawnych);
 - 4) Komendant pisemnie informuje odpowiednie instytucje.
3. Procedura postępowania w przypadku podejrzenia, że dziecko jest ofiarą przemocy ze strony pracownika SMML:
- 1) osoba podejrzewająca krzywdzenie małoletniego zgłasza fakt osobie odpowiedzialnej za Standardy ochrony małoletnich;
 - 2) osoba odpowiedzialna za Standardy ochrony małoletnich zajmuje się zbadaniem sprawy (rozmawia z dzieckiem w obecności opiekuna dziecka, rozmawia z pracownikiem SMML na temat podejrzenia krzywdzenia, rozmawia z innymi pracownikami straży na temat zdarzenia, prowadzi obserwację);
 - 3) Komendant po potwierdzeniu informacji podejmuje działania zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa ogólnego powiadamiając Policję i/lub Prokuraturę;
 - 4) w przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia zgłaszają rodzice lub opiekunowie dziecka osoba odpowiedzialna za Standardy ochrony małoletnich sporządza notatkę i w uzgodnieniu z Komendantem powiadamia stosowne instytucje.
4. Procedura interwencji w sytuacji krzywdzenia małoletniego w SMML przez rodzica lub pełnoletniego członka rodziny innego dziecka:
- 1) świadek krzywdzenia dziecka przez rodzica lub dorosłego członka rodziny innego dziecka zgłasza fakt opiekunowi lub pracownikowi SMML;
 - 2) pracownik SMML i opiekun przeprowadzają rozmowę z wyżej wymienionymi osobami na temat zdarzenia i informują o możliwych sposobach rozwiązania sytuacji;
 - 3) o zdarzeniu i przeprowadzonej rozmowie informują opiekunów dziecka;
 - 4) poszkodowanemu małoletniemu udzielają wsparcia;
 - 5) pracownik SMML sporządza notatkę;
 - 6) Komendant powiadamia o fakcie Policję.

5. Procedura postępowania w przypadku krzywdzenia małoletniego przez rówieśników:
- 1) pracownik SMML ma obowiązek natychmiast reagować na wszelkie akty agresji i przemocy;
 - 2) pracownik SMML razem z opiekunem grupy przeprowadzają rozmowę z ofiarą i sprawcą przemocy, nakłaniają sprawcę do przeprosin i zadośćuczynienia;
 - 3) w przypadku zagrożenia zdrowia lub życia dziecka pracownik SMML wzywa Pogotowie Ratunkowe i dopilnowuje powiadomienia opiekunów dziecka przez opiekuna grupy;
 - 4) jeżeli akty agresji powtarzają się pracownik SMML i opiekun grupy przeprowadzają rozmowę z krzywdzonym dzieckiem o szczegółach zdarzeń (gdzie i kiedy mają miejsce, jaka jest ich częstotliwość itp.), rozmawiają ze sprawcą/sprawcami oraz z ewentualnymi świadkami;
 - 5) dziecku będącemu ofiarą przemocy zapewniają wsparcie psychiczne zgodnie z jego potrzebami;
 - 6) nad małoletnim sprawcą przemocy sprawuje się stałą opiekę i kontrolę;
 - 7) jeżeli wymaga tego sytuacja pracownik SMML razem z opiekunem grupy z małoletnimi świadkami zdarzenia omawia przebieg kładąc nacisk na to, jak radzić sobie w trudnych sytuacjach i prawidłowo reagować na krzywdzenie, komu zgłaszać sytuacje w których dochodzi do takiego zdarzenia;
 - 8) jeżeli sprawca agresji/przemocy jest nieznany, opiekun, pracownik SMML, po rozpoznaniu sprawy informuje opiekunów dziecka (poszkodowanego) o zdarzeniu i o możliwości zawiadomienia Policji.

Rozdział 4

Zasady ochrony danych osobowych oraz wizerunku dziecka

§ 5

1. Dane osobowe dziecka podlegają ochronie na ogólnie przyjętych zasadach określonych w ustawie o ochronie danych osobowych.
2. Pracownik SMML posiada pisemne upoważnienie do przetwarzania danych osobowych, zgodnie z którym ma obowiązek zachowania ich w tajemnicy.
3. Udostępnianie danych dziecka w ramach działań interwencyjnych w związku z podejrzeniem lub ujawnieniem krzywdzenia dziecka, następuje za zgodą osoby odpowiedzialnej za Standardy ochrony małoletnich.
4. Utrwalanie wizerunku dziecka na terenie siedziby SMML (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka itp.) możliwe jest po uprzednim uzyskaniu pisemnej zgody opiekunów dziecka.
5. Jeżeli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza - zgoda opiekunów dziecka na utrwalanie wizerunku dziecka nie jest wymagana.

Rozdział 5

Procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi w Internecie oraz utrwalonymi w innej formie

§ 6

1. Rozwiązania w zakresie ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi w Internecie oraz utrwalonymi w innej formie, obowiązujące w SMML bazują na aktualnych standardach bezpieczeństwa.
2. Małoletni nie mają dostępu do Internetu na urządzeniach, które stanowią wyposażenie SMML.
3. W sytuacji korzystania z dostępu do Internetu pod nadzorem pracownika SMML ma on obowiązek poinformowania małych o zasadach bezpiecznego korzystania z sieci, a opiekun grupy czuwa nad bezpieczeństwem korzystania z dostępu podczas zajęć.

Rozdział 6

Wytyczne dotyczące bezpiecznych relacji pracowników SMML z małoletnimi; zachowania niedozwolone

§ 7

1. Zasady bezpiecznych relacji pracownik SMML – dziecko:
 - 1) pracownicy SMML w kontaktach z małoletnimi powinni uwzględniać poziom ich rozwoju emocjonalnego oraz intelektualnego, a w przypadkach, gdy małoletni jest osobą z niepełnosprawnością lub osobą ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi – mieć na uwadze tę okoliczność;
 - 2) relacje pracownik SMML i małoletni nawiązywane podczas zajęć edukacyjnych odbywają się na jasnych i klarownych zasadach;
 - 3) pracownicy SMML w codziennych kontaktach z dziećmi kierują się następującymi zasadami:
 - a) utrzymanie profesjonalnej relacji dorosły – dziecko (pracownik SMML szanuje dziecko, uwzględnia indywidualne potrzeby dziecka, zwraca się do dziecka językiem zrozumiałym),
 - b) wyznaczanie jasnych granic zachowania, ustalanie reguł i zasad pracy w grupie, które mają zapewnić dziecku bezpieczeństwo podczas przebywania na terenie siedziby SMML i korzystania z udostępnionego sprzętu oraz konsekwentne ich przestrzeganie;
 - c) reagowanie w sposób adekwatny do sytuacji, dostosowując swój komunikat do potrzeb i poziomu intelektualnego dziecka, w tym dziecka z niepełnosprawnością;
 - d) równe traktowanie dzieci bez względu na płeć, orientację seksualną, niepełnosprawność, status społeczny, kulturowy, religijny, światopogląd;
 - e) fizyczny kontakt z dzieckiem jest możliwy tylko jako odpowiedź na realne potrzeby dziecka w danym momencie tj. zapewnienia mu bezpieczeństwa, pomocy czy nauki podczas zajęć, instruktażu prawidłowego poruszania się na rowerze itp., z uwzględnieniem jego wieku, płci, kontekstu kulturowego i sytuacyjnego; na kontakt fizyczny małoletni zawsze musi wyrazić zgodę z wyjątkiem sytuacji zagrażającej życiu lub zdrowiu;

- f) w szczególnych przypadkach uzasadnione jest użycie siły przez pracownika SMML w celu przerwania zachowania dziecka, które zagraża życiu i zdrowiu jego samego lub innych osób;
 - g) jasne określanie wymagań i oczekiwań wobec małoletniego, stanowcze reagowanie na zachowania niepożądane (agresja, wulgaryzmy);
 - h) zapewnienie dziecka o gotowości do pomocy i wsparcia i niezwłoczne udzielenie tej pomocy gdy dziecko o nią poprosi lub gdy sytuacja tego wymaga, wg oceny pracownika SMML.
2. Podczas realizacji zadań pracownikowi SMML w relacji z małoletnim zabronione jest w szczególności:
- 1) stosowanie wobec dziecka przemocy w jakiegokolwiek formie, w tym stosowanie kar fizycznych, wykorzystywanie relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby);
 - 2) zawstydzanie, upokarzanie, ośmieszanie, lekceważenie i obrażanie dziecka;
 - c) krzyczenie na dziecko, wywoływanie u niego lęku;
 - 3) ujawnianie informacji wrażliwych (wizerunek, informacja o sytuacji rodzinnej, medycznej, prawnej itp.) dotyczących dziecka osobom nieuprawnionym;
 - 4) używanie słów wulgarnych, czynienie obraźliwych uwag oraz nawiązywanie w wypowiedziach do atrakcyjności seksualnej;
 - 5) nawiązywanie z dzieckiem jakichkolwiek relacji seksualnych, kierowanie do niego komentarzy, żartów, gestów o charakterze seksualnym oraz udostępnianie treści erotycznych i pornograficznych;
 - 6) faworyzowanie/dyskryminowanie ze względu na płeć, orientację seksualną, niepełnosprawność, status społeczny, kulturowy, religijny, światopogląd;
 - 7) utrwalanie wizerunku dziecka (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych pracownika SMML;
 - 8) proponowanie dziecku alkoholu, wyrobów tytoniowych i innych substancji psychoaktywnych, spożywanie ich wspólnie z dzieckiem lub w jego obecności;
 - 9) pracownik SMML nie kontaktuje się prywatnymi kanałami komunikacji z małoletnim.

Rozdział 6

Zasady udostępniania dzieciom i opiekunom Standardów ochrony małoletnich do zapoznania się z nimi i ich stosowania oraz monitoring

§ 8

- 1. Standardy ochrony małoletnich są dokumentem ogólnodostępnym dla pracowników SMML, dzieci i ich opiekunów.
- 2. Dokument opublikowany jest na stronie internetowej Straży Miejskiej miasta Lublin oraz dostępny na tablicy ogłoszeń w siedzibie SMML.
- 3. Standardy ochrony małoletnich dotyczą wszystkich pracowników SMML, stażystów, wolontariuszy i praktykantów wyznaczonych do pracy z dziećmi.
- 4. Wszyscy pracownicy SMML podpisują oświadczenie mówiące o zapoznaniu się i stosowaniu Standardów Ochrony Małoletnich – wzór oświadczenia, określa załącznik do niniejszych Standardów ochrony małoletnich. Oświadczenie podpisują również stażyści, wolontariusze i praktykanci wyznaczeni do pracy z dziećmi.

5. Tworzy się wewnętrzny rejestr ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego.
6. Z uwagi na incydentalny kontakt pracowników SMML z małoletnimi – dalsze kroki w tym ustalenie planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia, w zakresie nie objętym w rozdziale 3 pozostawia się właściwym podmiotom i instytucjom, do których została przekazana sprawa.
7. Komendant wyznacza osobę odpowiedzialną za Standardy ochrony małoletnich i za reagowanie na sygnały naruszenia Standardów ochrony małoletnich, do której należy:
 - 1) dbałość o udostępnienie Standardów ochrony małoletnich na stronie internetowej SMML oraz na jej terenie, w tym w wersji przyjaznej dla dzieci;
 - 2) przygotowanie pracowników SMML do stosowania Standardów ochrony małoletnich przed przystąpieniem do pracy albo po dokonaniu jakichkolwiek zmian w istniejących Standardach;
 - 3) prowadzenie ewidencji pracowników SMML, którzy zapoznali się ze Standardami ochrony małoletnich przed przystąpieniem do pracy albo po dokonaniu jakichkolwiek zmian w istniejących Standardach;
 - 4) przegląd Standardów ochrony małoletnich w porozumieniu i współpracy z Komendantem, pracownikami SMML, dziećmi i ich opiekunami;
 - 5) monitorowanie, czy w stosowaniu Standardów ochrony małoletnich pojawiają się trudności;
 - 6) prowadzenie rejestru, o którym mowa w ust. 5.
8. Komendant co najmniej raz na dwa lata dokonuje oceny Standardów ochrony małoletnich w celu zapewnienia ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami.
9. Pracownicy SMML mogą przekazywać swoje uwagi, proponować zmiany względem uregulowań zawartych w Standardach ochrony małoletnich do osoby odpowiedzialnej za te standardy oraz zgłaszać incydenty naruszania standardów.
10. Wszelkie uwagi, proponowane zmiany i incydenty w zakresie naruszania Standardów ochrony małoletnich osoba odpowiedzialna za te standardy przekazuje Komendantowi.
11. Wytypowany pracownik SMML realizujący działania profilaktyczne, pisemnie potwierdza zapoznanie się ze Standardami ochrony małoletnich, które jest przechowywane w jego aktach osobowych.

KOMENDANT
Straży Miejskiej Miasta Lublin
Jacek Kucharczyk

.....
(miejscowość, data)

OŚWIADCZENIE
o zapoznaniu się ze Standardami Ochrony Małoletnich

Ja niżej podpisana/ny (*imię i nazwisko*) oświadczam, że zapoznałam/łem się z dokumentem pt. **Standardy ochrony małoletnich**, w tym zasadami bezpiecznych relacji pomiędzy pracownikami a dziećmi obowiązującym w Straży Miejskiej Miasta Lublin, rozumiem treść dokumentu i zobowiązuję się do jego przestrzegania.

.....
(podpis)

